

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 17746/2022
08.06.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Иване Рађеновић и Владиславе Милићевић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Милан Јанићијевић, адвокат из ..., против тужених ББ из ..., чији је пуномоћник Предраг Поповић, адвокат из..., ВВ из ... и ГГ из ..., лично и као наследника сада покојног туженог ДД, бившег из ..., ради утврђења права својине и ништавости уговора, одлучујући о ревизији тужене ББ изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 1107/22 од 25.03.2022. године, у седници одржаној 08.06.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ ревизија тужене ББ и **ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ** пресуда Апелационог суда у Београду Гж 1107/22 од 25.03.2022. године у ставовима другом и четвртном изреке тако што се **ОДБИЈА** као неоснована жалба тужиле и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Трећег основног суда у Београду П 26267/13 од 14.10.2016. године у ставу другом изреке, док се одбија захтев тужиле за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Пресудом Трећег основног суда у Београду П 26267/13 од 14.10.2016. године, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев којим је тужилца тражила да се утврди да је сувласник са $\frac{1}{2}$ идеална дела непокретности – куће у ... улици број ..., изграђеној на катастарској парцели ... КО ..., уписаној у лист непокретности број ... КО ... са правом коришћења земљишта, а по основу стицања у браку са сада покојним ДД, што су тужени дужни да признају и трпе да се тужилца на основу ове пресуде без њиховог даљег пристанка упише као сувласник на утврђеном сувласничком делу. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев којим је тужилца тражила да се утврди да је ништав и без правног дејства уговор о поклону Ов .../... од 06.06.2001. године, оверен пред Четвртим општинским судом у Београду, закључен између сада покојног ДД као поклонодавца и тужених као поклонопримаца и то: према туженој ББ у делу члана 2. став 3. преко $\frac{1}{6}$ идеалног дела поклоњене непокретности - куће у ... улици број ..., изграђеној на катастарској парцели ... КО ..., уписаној у лист непокретности број ... КО ... са правом коришћења земљишта, према туженој ВВ у делу члана 2. став 6. преко $\frac{1}{6}$ идеалног дела исте поклоњене непокретности и према туженом ГГ у делу члана 2. став 1. преко $\frac{1}{6}$ идеалног дела исте поклоњене непокретности. Ставом трећим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев којим је тужилца тражила да се дозволи брисање права својине тужених

ББ, ВВ и ГГ сваком по 1/6 идеалног дела описане непокретности. Ставом четвртим изреке, обавезана је тужилца да накнади туженој ББ трошкове парничног поступка у износу од 262.575,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 1107/22 од 25.03.2022. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужилце и потврђена првостепена пресуда у ставовима првом и четвртном изреке. Ставом другим изреке, преиначена је првостепена пресуда у ставу другом изреке тако што је усвојен тужбени захтев и утврђено да је ништав и без правног дејства уговор о поклону Ов .../... од 06.06.2001. године, оверен пред Четвртим општинским судом у Београду, закључен између сада покојног ДД као поклонодавца и тужених као поклонопримаца и то према сваком туженом преко 1/6 идеалног дела поклоњене непокретности - куће у ... улици број ..., изграђеној на катастарској парцели ... КО ..., уписаној у лист непокретности број ... КО ..., са правом коришћења земљишта. Ставом трећим изреке, укинута је првостепена пресуда у ставу трећем изреке и одбачена тужба у делу којим је тужилца тражила да се дозволи брисање права својине тужених ББ, ВВ и ГГ по 1/6 идеалног дела описане непокретности. Ставом четвртим изреке, обавезана је тужена ББ да накнади тужилци трошкове другостепеног поступка у износу од 11.250,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужена ББ је благовремено изјавила ревизију побијајући је у ставовима другом и четвртном изреке, због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући другостепену пресуду у побијаном делу применом члана 408. у вези са чланом 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку - ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11, 55/14, 87/18 и 18/20), који се у овом поступку примењује на основу члана 506. став 2. истог закона, Врховни суд је нашао да је ревизија тужене основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности. Нема ни других повреда поступка које могу бити разлог за изјављивање ревизије, док битна повреда из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП на коју се указује ревизијом не може бити ревизијски разлог у смислу члана 407. став 1. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилца и њен покојни супруг ДД су били у браку од 1958. године па све до његове смрти. Током трајања брака 1960. године су купили плац у ... улици број ... у ... и на њему сазидали приземну кућу површине 79 м², коју су уписали у земљишне књиге 1961/1962. године. Уз кућу су 1968. године изградили један помоћни објект - гаражу која је служила као радионица. Затим је 1980. године извршено проширивање и надзиђивање оба објекта (стамбеног и помоћног), 1990. године је изграђена тераса на фасади до улице, док је помоћни објект (који чине стамбена јединица спратности П + ПК и остава) изграђен у периоду од 1989. – 1990. године. Проширење стамбене јединице и кровне конструкције је извршено 1999. године, реконструкција поткровља је извршена 2003. године, а 2008. године је извршено раздвајање улазног простора. На овај начин кућа је од почетних око 80 м² проширена на 500-600 м², односно стара кућа је срушена и на њеним темељима је направљена нова кућа у фазама и са изгледом утврђеним налазом и мишљењем судског

вештака грађевинске струке. Сада покојни ДД је својој деци (туженима) на основу судски овереног уговора о поклону Ов.бр. .../... од 06.06.2001. године поклонио сваком по 1/3 идеалног дела куће која је тада била уписана као земљишнокњижно тело II под редним бројем 1 - „зграда без земљишта“ саграђена на катастарској парцели број ... у ... улици број ... у ..., са правом коришћења катастарске парцеле од 6,20 ара, са ближе одређеним реалним деловима које поклања сваком детету (који су у уговору означени као стамбени простори и гараже). Сада је кућа уписана у листу непокретности број ... КО ... са правом коришћења земљишта. Покојни ДД је као тужени признао тужбени захтев заједно са туженима ВВ и ГГ. Тужила је у поднеску од 17.11.2015. године изричито навела да је предмет тужбеног захтева само укњижена кућа, односно приземна стамбена зграда површине око 80 м² која је уписана у лист непокретности број ... КО ... коју је тужила заједнички градила са својим супругом и зато је сматра својом имовином са уделом од 1/2 по основу брачне тековине.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су закључили да кућа на којој тужила тражи утврђење права сусвојине по основу стицања у браку више не постоји у облику и површини како је прво била уписана у земљишне књиге, а сада у листу непокретности јер је изградњом на истим темељима, реконструкцијом, дозиђивањем и надзиђивањем настао нови објекат – кућа која има вишеструко већу површину од уписане и сасвим другачији облик и спратност. Како уписана непокретност више не постоји и уместо ње је изграђена нова непокретност, нижестепени судови су из тог разлога правноснажно одбили стварно-правни тужбени захтев за утврђење права сусвојине на старој кући површине 80 м² по основу брачне тековине.

Одлучујући о захтеву којим је тужила тражила да се утврди делимична ништавост судски овереног уговора о поклону који је њен покојни супруг закључио са децом и то преко 1/6 идеалних делова поклоњене непокретности за сваког туженог, првостепени суд је закључио да је и тај део тужбеног захтева неоснован јер непокретност која је предмет поклона у моменту закључивања уговора није постојала као таква због чега је уговор непостојећи, односно апсолутно ништав у целости обзиром да предмет права својине физички не постоји, из ког разлога суд није могао утврдити његову делимичну ништавост и на тај начин му признати ваљаност у преосталом делу.

Другостепени суд побијаном одлуком није прихватио становиште првостепеног суда сматрајући да у ситуацији када је уговор ништав у целости да се онда може утврдити и делимична ништавост таквог уговора, због чега је усвојио овај тужбени захтев.

Врховни суд налази да је ова одлука другостепеног суда о делимичној ништавости уговора о поклону донета погрешном применом материјалног права.

У конкретном случају, утврђено је да спорна кућа како је уписана у јавној евиденцији непокретности (као приземна кућа површине око 80 м²) у природи више не постоји као таква и да је на истим темељима саграђен нов стамбени објекат површине преко 500 м². Сви радови су извођени без грађевинске дозволе и нова кућа је у поступку легализације, а након закључења уговора о поклону 06.06.2001.године извршена је само реконструкција поткровља (2003. године) и раздвајање улазног

простора (2008. године). У таквој ситуацији, правилан је закључак првостепеног суда да је предметни уговор о поклону ништав у целости у смислу члана 47. Закона о облигационом односима, али да је због тога што је тужиља тражила да се утврди само делимична ништавост овог уговора, да би се усвајањем таквог тужбеног захтева уствари признала ваљаност уговора о поклону у преосталом делу (до поклоњене 1/6 идеалног дела за сваког туженог). Међутим, уговор о поклону је због непостојећег предмета поклона ништав у целости, па како суд одлучује у границама постављеног тужбеног захтева, то је правилно резултирало одбијању. Зато је Врховни суд у потпуности прихватио правно становиште првостепеног суда.

Како је поводом ревизије тужене ББ преиначена побијана другостепена пресуда, то је одбијен и захтев тужиље (која је изјавила жалбу) за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Одлучујући о трошковима поступка, Врховни суд је имао у виду да ревидент није тражила накнаду трошкова ревизијског поступка, а да не може у ревизији тражити накнаду трошкова другостепеног поступка јер се тим трошковима није изложила.

Имајући у виду наведено, Врховни суд је применом одредбе члана 416. став 1. ЗПП одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Звездана Лутовац, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић